

Yansıtıcı Düşünmeye Göre Hazırlanan Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Programının Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi

Filiz Dursun¹

Raşit Özen²

Type/Tür:

Research/Araştırma

Received/Geliş Tarihi: June 18/
18 Haziran 2018

Accepted/Kabul Tarihi:

December 25/ 25 Aralık 2018

Page numbers/Sayfa No: 385-
407

Corresponding

Author/İletişimden Sorumlu

Yazar: filizdursun@duzce.edu.tr

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication. / Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright © 2017 by

Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

Öz

Araştırmanın amacı, yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklere göre hazırlanan Genel Konfeksiyon Teknolojisi (GKT) dersi Programının Meslek Yüksekokulu Tekstil Teknolojisi öğrencilerinin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisini belirlemektir. Araştırma, öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubu, Tekstil Teknolojisi Programında 1. sınıfta okuyan 42 öğrenciden oluşmaktadır. Tekstil Teknolojisi programı 1. sınıf öğrencileri 2 denk gruba ayrılmış; kontrol (n=21) ve deney (n=21) grupları olarak uygulama yapılmıştır. GKT Dersi deney grubuna yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim, kontrol grubuna geleneksel öğretim temel alınarak 14 hafta süreyle uygulanmıştır. Araştırmanın başında, öğrencilere “Kişisel Bilgi Formu” uygulanmıştır. Deneysel işlem öncesinde ve sonrasında, araştırmacı tarafından geliştirilen “GKT Dersi Akademik Başarı Testi” ve “GKT Dersi Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Uygulama sonrasında GKT dersi programı hakkında görüşleri almak üzere geliştirilen “Görüşme Formu” deney grubu öğrencilerinden random yöntemiyle seçilmiş 10 öğrenciye uygulanmıştır. Nicel verilerin analizinde SPSS 18.00 istatistik paket programında ilişkisiz (bağımsız) gruplar t-testi ve nitel verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Araştırma sonunda, GKT dersinde yapılan etkinliklere yönelik, GKT dersinin önemine yönelik, GKT dersinin ilgi çekiciliğine yönelik sontest tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Yansıtıcı düşünme yaklaşımı, öğrencilerin başarılarının artmasında, programda önerilen öğretimden daha etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Genel konfeksiyon teknolojileri dersi, yansıtıcı düşünce, tekstil eğitimi, akademik başarı ve tutum.

Suggested APA Citation /Önerilen APA Atıf Biçimi: Dursun, F., ve Özen, R. (2018). Yansıtıcı düşünmeye göre hazırlanan genel konfeksiyon teknolojisi dersi programının akademik başarı ve tutuma etkisi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 7(4), 385-407. <http://dx.doi.org/10.30703/cije.434556>

*Bu araştırma Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Prof. Dr. Raşit ÖZEN danışmanlığında yürütülen “Yansıtıcı Düşünmeyi Geliştirici Tekniklere Göre Hazırlanan Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Programının Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi” adlı doktora tezinden üretilmiştir

¹ Dr. Öğretim Gör., Düzce Üniversitesi, Düzce Meslek Yüksekokulu Tasarım Bölümü, Düzce/Türkiye
Dr. Instructor, Duzce University, Duzce Vocational High School, Department of Design, Duzce/Turkey
e-mail: filizdursun@duzce.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1340-9062>

² Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü Bolu/Türkiye
Prof. Dr., Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education, Department of Curriculum And Instruction Bolu/Turkey
e-mail: ozen_r@ibu.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6918-9348>

The effects of General Clothing Technology Course Prepared according to Reflective Thinking on Academic Achievement and Attitudes

Abstract

The aim of this study is to determine the impact of General Clothing Technology Course Program having been prepared according to techniques developing reflective thinking on academic achievement and attitude of Vocational High School at Textile Technology students. The research was a pretest-posttest control group quasi-experimental study. The working group of the research was 42 1st grade students at Textile Technology Program. Textile Technology Program 1st year students were divided into two equal groups; control (n= 21) and experimental (n= 21). Reflective thinking based teaching was administered to the experimental group and traditional teaching methods were administrated to the control group of General Clothing Technology Courses for 14 weeks. Personal Information Form was applied to students at the beginning of the study. Before and after the experimental procedure of the General Clothing Technology Courses, Academic Achievement Test and General Clothing Technology Attitude Scale developed by researcher were used. At the end of the application the Interview Form developed to get the opinions about General Clothing Technology Course Program was applied to 10 students selected through random sampling method from experimental group. Unrelated (independent) samples t-test were used in SPSS 18.00 statistical software package program for quantitative data and the qualitative data obtained from the study was analyzed by descriptive analysis approach.

At the end of the study, it was determined that there was a significant difference between the final test attitude scores for the interest in the GKT course in terms of the importance of the GKT course, in favor of the experimental group, for the activities performed in the General Clothing Technology (GKT) course. Reflective thinking approaches have been more effective in enhancing students' achievement than teaching in the program.

Keywords: General Clothing Technology Course, reflective thinking, textile education, academic achievement and attitude.

Giriş

Her şeyin akıllı olarak nitelendirildiği bazı uzmanlara göre bilişim devriminin yaşanmakta olduğu bu süreçte; akıllı, yani bilgiyi araştıran, işleyen, kullanan, aktaran ve yeni bilgiler üreten bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Bilgi çağının gerektirdiği bu bireylerin yetiştirilmesi ise sadece eğitim ile gerçekleştirilebilir. Eğitimin en önemli işlevi, bilim, teknoloji ve iletişimin hızla değiştiği ve geliştiği dönemde, nitelikli insan gücünü yetiştirerek toplumsal kalkınmaya hizmet etmektir (Bilen, 1999). Son yıllarda toplumsal sistemlerin temelini oluşturan eğitime, ülkelerin toplumsal kalkınmasında, büyük bir önem verilmeye başlanmıştır. Kalkınma yani ekonomik büyüme ile farklı alanlardaki yapısal ve düşünsel değişimi sağlayacak olanın gerek genel eğitim gerekse mesleki ve teknik eğitim olduğu bilinmektedir. Ancak, eğitimin her türünün ekonomik kalkınma üzerinde aynı etkide bulunmadığı da bir gerçektir (Özsoy, 2007).

Özsoy'a (2007) göre; genel eğitim, kalkınmaya altyapı oluştururken, mesleki ve teknik eğitim sanayileşmeye başlayan toplumlarda; sanayinin geliştirilmesi, yeniliklerin yapılması ve teknolojinin ilerlemesinde büyük bir önem arz etmektedir. Genel ve mesleki eğitim bir bütünün ayrılmaz parçaları olarak görülmektedir. Mesleki eğitimin amacı; bireye belirli bir meslek ile ilgili bilgi, beceri ve iş

alışkanlıkları kazandırmak ve bireyin yeteneklerini çeşitli yönleri ile geliştirmektir (Karaçam, 1996). Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde nitelikli işgücünün yetiştirilmesi için, bir anlamda ekonomik kalkınmanın hızlandırıcısı olan mesleki ve teknik eğitime ayrı bir önem verilmesi gerekliliği söz konusudur. Bu bağlamda, Türkiye’de son yıllarda mesleki ve teknik eğitime ağırlık verilmesi yönünde çabaların arttığı dikkati çekmektedir (Özsoy, 2007).

Ekonomik kalkınmanın hızlandırıcısı olarak görülen mesleki ve teknik eğitim, çeşitli sektörlerde nitelikli bireyler yetiştirerek üretimin devamlılığını sağlamaktadır. Üretim; insan gereksinimlerinin doğa tarafından tam olarak karşılanamaması sonucu ortaya çıkan beşeri bir faaliyettir (Kobu, 1998). Bir ülkede üretim olmazsa ihtiyaçların başka ülkelerden satın alınması yani dışa bağımlı olmaları diğer bir deyişle özgürlüklerinin kısıtlanması durumu söz konusu olmaktadır. Türkiye’de sektörel açıdan üretim incelendiğinde, dışa bağımlılığı ortadan kaldırma ve ülke ekonomisini canlandırmada önemli bir yere sahip olan tekstil sektöründe; Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) 2015 verilerine göre, 2014 yılında Türkiye’de 18.7 milyar dolar değerinde hazır giyim ihracatı yapılmıştır. 2013 yılına kıyasla ihracatta, dolar bazında %8 oranında artış meydana gelmiştir. Hazır giyim sektörü, 2014 yılında ihracatı %4.5 oranında artan otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumuna yükselmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından 2015 yılında hazırlanan 2014 yılına ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayi ile birlikte hazır giyim sektörü toplam 27.6 milyar dolar (18.7 milyar dolar + 8.9 milyar dolar = 27.6 milyar dolar) ile en fazla ihracat gerçekleştiren sektör olurken, otomotiv sektörü 22.3 milyar dolar ile en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olarak kaydedilmiştir (İstanbul Tekstil Konfeksiyon İhracatçıları Birliği [İTKİB], 2015). Bu veriler ışığında; ekonomideki değişimler, döviz kurlarındaki iniş ve çıkışlar dışında sektörün başarısını devamlı kılmak bazı koşullara bağlıdır. Bu koşulların en önemlilerinden bir tanesi de sektörde çalışanların eğitim seviyesini yükselterek, mesleki ve teknik eğitim çerçevesinde; düşünen, araştıran, eleştiren, problem çözen, donanımlı, üretken bireyler yetiştirmektir.

Mesleki ve teknik eğitimin gerçekleştirilmeye çalışıldığı kurumlardan birisi olan Meslek Yüksekokulları (MYO) ve bu okullarda verilen eğitim, Türkiye sanayisi ve ekonomisinde çok büyük bir öneme sahiptir [Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), 2007]. Ancak bu eğitim kurumlarındaki eğitimin niteliği tartışılmaktadır. Meslek Yüksekokullarının bünyesinde yer alan yetersizliklere bakıldığında; öğretim alanında, öğretim programında, fiziki alt yapıda öğretime etki eden birçok eksiklikler ya da yanlış uygulamalar eğitim ve öğretimin niteliğini düşürmektedir (Çolakoğlu, Baran ve Yücel, 2011). Sahip olduğu önem düşünüldüğünde MYO’larda verilen eğitim kalitesinin artırılması nitelikli eleman yetişmesine, bu kurumlarda bilimsel anlamda nitelikli araştırmaların yapılabilmesine ve tabii ki ülke sanayisi ve ekonomisine katkı sağlanmasına imkân tanıyacaktır (YÖK, 2007).

Tekstil endüstrisinin ülke ekonomisi üzerindeki önemi düşünüldüğünde; Meslek Yüksekokullarında yaygın olan ve çok öğrencisi bulunan “Tekstil Teknolojisi”, “Giyim Üretim Teknolojisi” ve “Moda Tasarımı” programlarının iyileştirilmesi ve eğitim kalitesini arttırmaya yönelik çalışmaların teşvik edilmesi amaç edinilmelidir (Çolakoğlu vd., 2011).

Öğrencilere kazandırılmak istenen hedefler ele alındığında dünyada eğitim alanındaki yenilik hareketleri son yıllarda etkisini Türkiye’de de hissettirmeye başlamıştır. Özellikle ilköğretim programları, davranışçı felsefeden vazgeçilerek yapılandırmacı felsefe üzerine kurulmuş; aktif öğrenme, çoklu zekâ, sarmal program yaklaşımı, bütünsel yaklaşım gibi yaklaşımlar esas alınarak hazırlanmıştır (Çalışkan, 2008). İlköğretim düzeyinde yapılan çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesinde gerçekleştirilmiş olup, bu gelişimin ve değişimin devamlılığının ortaöğretim ve yükseköğretimde de devam ettirilmesi eğitim sistem devamlılığı için önem arz etmektedir.

Bilgiyi yapılandıran, sorgulayan, anlamlı öğrenen, problemlere çözüm yolları bulan aktif öğrenciler yetiştirmek için, öğrenme-öğretme sürecinde düşünmeyi geliştirici yöntemlere yer verilmelidir (Kazu ve Demiralp, 2012). Bu yöntemler; yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, biliş ötesi düşünme ve yansıtıcı düşünmedir. Kazu ve Demiralp’e (2012) göre; bu yöntemler aracılığıyla öğrencilerin kendi hedeflerini belirlemelerine, kendi öğrenmelerinden sorumluluk duymalarına ve kendi yanlışlarını görüp düzeltebilmelerine de olanak sağlanmaktadır. Temelleri Dewey’e dayanan yansıtıcı düşünme; bir karışıklık durumunda, bireyin durumla ilgili rahatsızlığını gidermek amacıyla, duygu, inanç ve bilgisini, birbirini destekleyecek biçimde ardışık ve tutarlı olarak sıralayıp ortaya çıkan sonuçların mantıksal uygunluğuna göre kabul ya da reddedilmesine bilinçli bir şekilde karar verme sürecidir (Bayrak, 2010).

Yansıtıcı düşünmenin amacı, bir durumu ya da bir problemi anlamak ve onu daha iyi çözmektir (Kızılkaya ve Aşkar, 2009). Yansıtıcı düşünme; iddia, problem, hipotez, muhakeme ve test etme evrelerini içerir (Loughran, 1996). Rodgers’a (2002) göre öğrencinin sistematik olarak düşünebilmesi için yansıtmanın altı evreyi izlemesi gerekmektedir. Bu evreler, I. Deneyim, II. Deneyimin içten gelen (doğal) yorumu, III. Deneyimin dışında ortaya çıkan problemleri ya da soruları adlandırma, IV. Ortaya çıkan problemler ve sorular için mümkün açıklamalar üretme, V. Tam gelişmiş hipotezler içinde açıklamaları kollara ayırma ve VI. Seçilen hipotezleri deneyimleme veya test etmektir.

Yansıtıcı düşünme ve karşılaşılan sorunları çözebilme becerilerine sahip bireylerin yetiştirilmesi sürecinde yansıtıcı öğrenme ve dolayısıyla yansıtıcı öğretim büyük öneme sahiptir. Yansıtıcı öğrenme; yapılan uygulamayı değerlendirme, öğretim deneyimlerinden dersler çıkarma, sorun çözme ve gelecekteki öğretim için edindiği bilgi ve deneyimleri kullanarak mesleki yaşamını anlamlı kılma olarak ifade edilmektedir (Gür, 2008). Yansıtıcı düşünmeyi eğitime aktarabilmek için, öncelikle temel düşünme becerilerine ve destekleyici bir ortama sahip olmak gerekir. Bu düşünme tarzını geliştirebilmek için de otobiyografik yazı yazma, hayal gücünü kullanma, grup tartışmaları yapma, öğretim programlarını analiz etme ve geliştirme gibi çalışmalara yer verilmelidir (Demirel, 2005).

Yansıtıcı düşünmenin uygulandığı eğitim sürecinde öğrenciler; geleneksel öğrenmedeki gibi pasif konumda değildirler. Öğrenciler kendi öğrenme hedeflerini kendileri belirleyerek, öğrenme sürecinin sorumluluğunu alırlar. Öğrenme süreci boyunca eksikliklerini ve yanlışlarını tespit ederler, problemlere farklı açılardan bakma, olumlu ve olumsuz davranışlarının farkına varma yani öz-değerlendirme yapmaya yönelirler. Kendilerini güdülerler, görüşlerini özgürce açıklarlar,

karşılaştıkları sorunları çözebilirler, öğrenme öncesi ve sonrası durum değerlendirmesi yaparlar ve yaptıkları uygulamaları değerlendirirler (Gür, 2008; Senemoğlu, 2003; Ünver Bağcıoğlu, 2003).

Yansıtıcı eğitim sürecinde öğretmenler ise öğretimde rehber konumundadırlar. Bu süreçte yansıtıcı öğretmenler öğrencilerinin edinmek istedikleri bilgiye ulaşmalarında yol gösterici rol oynarlar. Aynı zamanda öğrencilerinin düşüncelerini özgürce paylaşabilecekleri ortamlar oluştururlar (Ersöz, 2008).

Öğrenci merkezli aktiviteler içerisinde öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor yapısına en uygun yaklaşımlardan olan yansıtıcı öğretim yaklaşımıyla anlamlı öğrenme teşvik edilmekte, konuyla ilgili hedefe yönelik davranışlar gerçekleştirilmektedir (Şahin, 2010). Hem öğretmen hem de öğrencinin aktif olduğu bu sistemin ön lisans derslerinde kullanılması, eğitim-öğretim seviyesinin artırılması açısından büyük önem arz etmektedir.

Araştırmanın problem cümlesini “Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklere göre hazırlanan “Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Programı’nın akademik başarı ve tutuma etkisi nedir?” sorusu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Yapılan bu araştırma ile Düzce Üniversitesi Düzce Meslek Yüksek Okulu Tekstil Giyim Ayakkabı ve Deri Bölümü Tekstil Teknolojisi Programı öğretim planına göre birinci sınıfta okutulmakta olan “Genel Konfeksiyon Teknolojisi (GKT) Dersi Programı’nın; yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklere göre hazırlanması ve hazırlanan GKT dersi programının iki gruba ayrılan öğrencilerden deney grubuna, geleneksel öğretim yöntemlerinin kullanıldığı programın ise kontrol grubuna uygulanması sonucu, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin GKT dersi akademik başarıları ve GKT dersi tutumları açısından fark olup olmadığının saptanmasını amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır.

- 1) Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklerin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel öğretim yöntemlerinin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarıları (öntest-sontest puanları) arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 2) Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklerin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel öğretim yöntemlerini uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları (öntutum-sontutum puanları) arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 3)Deney grubu öğrencilerinin yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklere göre hazırlanan Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Öğretim Programı hakkındaki görüşleri nelerdir?

Araştırma sayesinde; Meslek Yüksekokulu Tekstil Teknolojisi Programı öğrencilerinin mesleki gelişimleri açısından yansıtıcı düşünmeye yönlendirilebileceği, öğrencilerin düşünmelerine ilişkin olumlu ve olumsuz durumları fark edebileceği ve bu farkındalığın akademik başarılarına, derse yönelik tutumlarına olan etkilerini görme, öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirme gibi faydalar sağlayabileceği düşünülmektedir. Ayrıca öğretim görevlileri için uygulamada çeşitli kolaylıklar sağlayabileceği (ders plan ve etkinlik örnekleriyle) ve

öğretim görevlilerinin kendilerini kişisel ve mesleki olarak geliştirmede yararlı olabileceği düşünülmektedir. Aynı zamanda çalışmanın, mesleki eğitimde; yansıtıcı düşünme veya diğer düşünme türleri açısından, araştırma yapmak isteyen araştırmacılara faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yukarıda belirtilenlere ilave olarak araştırma ve uygulamada ortaya çıkan olumlu ya da olumsuz noktaların ilgili birimler (üniversiteler, meslek yüksekokulları, yöneticiler ve eğitimciler) ile paylaşılması sonucu, konu alanıyla ilgili çalışanlara veri sağlanması amaçlanmaktadır. Araştırmanın Meslek Yüksek Okulları eğitim programları içerisindeki meslek derslerinin eğitim programlarının hazırlanmasına yol göstermesi açısından önemli faydalar sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmada, yansıtıcı düşünme teknikleri kullanılarak hazırlanan Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Öğretim Programı'nın akademik başarı ve tutum üzerindeki etkisini test etmek üzere öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Deneysel desenler, doğrudan araştırmacının kontrolü altında neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye yönelik yapılan araştırma desenleridir (Karasar, 2005). Yarı deneysel desenin amacı deneysel desen ile aynıdır. Yarı deneysel desende, kontrol ve deney grupları ölçümlerle seçilerek çalışma gruplarının mümkün merteye benzer özellikte olmalarına özen gösterilmelidir (Çepni, 2009; Ekiz, 2003; Karasar, 2005). Araştırmada; deney ve kontrol grubunun atamasının yapılmasında, araştırmanın bağımlı değişkeni olan akademik başarı öntest puanlarının ve tutum öntutum puanlarının denkliği dikkate alınmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Düzce Üniversitesi Düzce Meslek Yüksek Okulu Tekstil Giyim Ayakkabı ve Deri Bölümü, Tekstil Teknolojisi Programı 1. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Tekstil Teknolojisi Programı 1. sınıf öğrencileri (42 öğrenci), kontrol (n=21) ve deney (n=21) grubu olmak üzere iki denk gruba ayrılarak uygulama yapılmıştır.

Araştırmada deney ve kontrol gruplarını belirli özellikleri bakımından birbirleri ile denkleştirmek için; araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi formunun uygulanması sonucunda elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Öncelikle öğrencilerin "Kişisel Bilgi Formu"ndan elde edilen verilerinin yüzde ve frekans dağılımları yapılmıştır. Daha sonra öğrencilerin araştırma kapsamındaki Genel Konfeksiyon Teknolojisi (GKT) dersi için hazırlanan akademik başarı testinden aldıkları öntest puanları ve GKT dersine yönelik tutum testinden aldıkları öntutum puanları arasındaki farklılara, bağımsız gruplar için t-testi kullanılarak bakılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik başarı ve tutum durumları arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Deneysel çalışma öncesi deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin Akademik Başarı (AB) öntest puanları ile tutum öntutum puanları arasında anlamlı farklılık olmaması çalışmanın amaçları ile uyusmaktadır. Diğer bir deyişle deney ve kontrol grupları akademik başarı testinden aldıkları öntest puanları ile tutum ölçeğinden aldıkları öntutum puanlarına göre birbirlerine denk olduğu bulunmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında öğrencilerden veri toplamak için kişisel bilgi formu, akademik başarı testi, tutum ölçeği ve görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Kişisel bilgi formu. Araştırma grubunda yer alan öğrencilerin sahip oldukları özellikleri belirlemek ve araştırılan bağımlı değişkenlere göre durumlarının karşılaştırılmasında kullanılmak üzere 10 sorudan oluşan bir "Kişisel Bilgi Formu" hazırlanmıştır. Kişisel bilgi formunda öğrencilerin cinsiyeti, yaşı, doğum yeri, yaşadığı il, kardeş sayısı, mezun olunan lise, ailelerinin aylık ortalama gelir düzeyleri, anne ve babalarının eğitim düzeyleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Akademik başarı testi. Araştırmada yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklerin uygulandığı öğretimin akademik başarıya etkisi ölçmek amacıyla programın hedef ve davranışları göz önünde bulundurularak, öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik akademik başarı testi geliştirilmiştir. Testin oluşturulmasında farklı kaynaklardan (Genel Konfeksiyon Teknolojisi ile ilgili ders kitaplarından) yararlanılmıştır. Hazırlanan başarı testi beş seçenekten oluşan çoktan seçmeli bir testtir. Deney ve kontrol gruplarında öntest-sontest olarak uygulamak üzere hazırlanan başarı testinin MYO öğrencilerinin düzeyine uygun olmasına dikkat edilmiştir.

Testin kapsam geçerliğinin sağlanması için testteki bütün soruların dersi dengeli olarak örnekleyen ve bütün soruların ölçmek istediği davranışı gerçekten ölçen bir test (Tekin, 2004) olmasına özen gösterilmiştir. Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersi akademik başarı testi hazırlanırken öncelikle, uygulama süresince işlenecek konuların alt öğrenme alanları ve hedefleri belirlenmiştir. Kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla işlenecek konuların ağırlıkları belirlenmiş ve her konuyla ilgili yeterli olduğu düşünülen 117 sorudan oluşan test uzman görüşü almak üzere; 10 eğitim programları ve öğretim, 10 tekstil eğitimi, 2 ölçme değerlendirme uzmanına sunulmuştur. Konu alanı uzmanlarının görüşleri göz önünde bulundurularak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Testlerin güvenilirliğini belirlemek için; başarı testi araştırma grubuna benzer, Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar MYO, Namık Kemal Üniversitesi MYO ve Düzce Üniversitesi Düzce MYO Tekstil Teknolojisi programında öğrenim gören 340 yükseköğretim öğrencisine uygulanmıştır. İncelenen başarı testleri içerisinde 264 tanesi araştırma kapsamına alınmıştır. Güvenirlik çalışması yapabilmek amacıyla veriler İteman programında analiz edilmiş, 117 soruluk test, 50 soruluk test haline dönüştürülmüştür.

Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinin hedeflerini karşılayan ve ayırt edicilik derecesi 0.41 olan test maddeleri ile 50 soru olarak oluşan test elde edilmiştir. 264 öğrenciden alınan test analizi sonuçlarına göre madde analiz değerleri; aritmetik ortalaması (\bar{x})= 30.33, standart sapması (ss)=7.70 olarak belirlenmiştir. Testteki sorulara ait güçlük düzeyi ortalaması (p)= 0.61 olarak hesaplanmıştır. Belirlenen güçlük düzeyi soruların orta zorlukta olduğunu, yani öğrenciler için soruların ne zor ne de çok kolay olduğunu göstermektedir. Madde analizi sonuçlarına bakıldığında, Cronbach alfa güvenirlilik katsayısının 0.82 olduğu görülmektedir. Bu sonuç ile testin güvenirliliğinin yüksek olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2006). Teste ait ayırt

edicilik düzeyi ise 0.41 olarak saptanmıştır. Testin bu açıdan bilen ve bilmeyen öğrencileri ayırt edebildiği ve ayırt edicilik derecesinin iyi olduğu söylenebilir.

Tutum ölçeği. MYO Tekstil Teknolojisi Programı öğrencilerinin Genel Konfeksiyon Teknolojisi (GKT) dersine yönelik tutumlarını ölçmek üzere hazırlanan GKT Tutum Ölçeği araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Birinci aşamada maddeleri belirlemek için tutum ölçeğini geliştirme ile ilgili alanyazın taranmış ve gerekli araştırmalar yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik tutumları ile ilgili olarak Tekstil Teknolojisi Programı ikinci sınıf ve mezun öğrencileri temsil eden 60 kişilik bir örneklemden bilgi toplanmıştır. Bunun için Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersini daha önce almış öğrencilerden derse ilişkin duygu ve düşüncelerini içeren birer kompozisyon yazılması istenmiş, bu kompozisyonlarda yer alan tutum cümleleri çözümlenerek madde havuzuna 46 tutum maddesi yazılmıştır. Deneme ölçeğini hazırlamak üzere yazılan 46 tutum ifadesinin karşısına "1= Hiç Katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4= Katılıyorum, 5= Tamamen Katılıyorum" şeklinde derecelendirilmiş 5'li Likert tipi ölçek oluşturulmuştur. Hazırlanan Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Tutum Ölçeği Deneme Formu, 10 eğitim programları ve öğretim, 10 tekstil eğitimi, 2 ölçme değerlendirme uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzman değerlendirmeleri sonucunda 20 olumlu, 15 olumsuz ifade içeren toplam 35 maddeden oluşan deneme niteliğinde bir ölçek hazırlanmıştır. Ölçeğin samimi bir şekilde cevaplandığından emin olmak üzere maddelerden biri aynı şekilde deneme ölçeğinin sonuna eklenmiştir. Deneme ölçeği Aralık 2013'te 36 madde olarak Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar MYO, Namık Kemal Üniversitesi MYO ve Düzce Üniversitesi Düzce MYO'da Tekstil Teknolojisi programında öğrenim gören deney ve kontrol grubu öğrencileri dışında 340 yüksekokul öğrencisine uygulanmıştır.

Beşinci ve son aşamada geçerliği ve güvenilirliği belirlemek amacıyla; 340 yüksekokul öğrencisinden elde edilen veriler incelenmiş, eksik ve hatalı doldurulmuş olan 81 veri çıkartılmıştır. Elde kalan 259 tane veri kullanılarak ölçeğin deneme formunun güvenilirliği ve geçerliği belirlenmiştir. Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik tutumları belirlemek amacıyla hazırlanan 35 maddelik deneme ölçeğinin güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılan iç tutarlılık sınavında Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.92 olarak bulunmuştur. Bu durum, ölçeği meydana getiren maddelerin birbirleri ile tutarlılık gösterdiği şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca ölçekteki maddelerin her birinin ölçekten çıkarılarak yapılan denemelerde 0.92 olarak hesaplanan alfa güvenirlik katsayısında bir değişim gözlemlenmediğinden, güvenirlik çalışmaları sonunda hiçbir madde ölçekten çıkarılmamıştır (Özdamar, 1997).

Geçerliği belirlemek için yapı geçerliği sınamaları yapılmıştır. Bu aşamada tutum ifadelerinin belirlenmesi sürecinde müracaat edilen uzman görüşleri kapsam geçerliğini belirlemede uygun ve yeterli sayılmıştır. Yapı geçerliği için ise açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin deneme formunun yapı geçerliliği için yapılan faktör analizi ile aynı zamanda ölçeğin kaç faktörlü olduğu ve bu faktörlerin hangi boyutları temsil ettiği belirlenmiştir.

Ölçekteki üç faktörün öz değerleri sırasıyla 10.91, 1.53, 1.18'dir. Bu üç faktör toplam varyansın % 56.76'sını açıklamaktadır. Kline'a (1994) göre kabul gören oranın % 41'in üstünde olduğu düşünüldüğünde bu değer üstünde olan 56.76 varyans

oranı ile ölçek tek faktörlü olarak değerlendirilebilir. Ancak üç faktörlü olarak değerlendirilmesinin daha ayrıntılı sonuçlara ulaşılmasında etkili olacağı düşüncesi ile hareket edilmiştir. Ölçek üç faktörlü kabul edilerek değerlendirmeler yapılmıştır. Birinci faktörde toplanan on bir maddenin ifade ettiği anlamlara bakılarak GKT dersinde yapılan etkinlikler ile ilgili tutumları, ikinci faktörde yer alan yedi maddenin GKT dersinin önemine ilişkin tutumları, üçüncü faktörde yer alan altı maddenin ise GKT dersinin ilgi çekiciliğine ilişkin tutumları ifade ettiği söylenebilir.

Görüşme formu. Araştırmada çeşitli araçlarla elde edilen nicel verilerin yanında, deney grubu öğrencilerinden görüşme tekniği kullanılarak nitel veriler toplanmıştır. Araştırmacı ilk olarak görüşme sorularını oluşturmuştur. Görüşme formunun iç geçerliğini sağlamak için görüşme formu; alanında uzman 3 eğitim programları ve öğretim, 2 ölçme ve değerlendirme ve 3 tekstil teknolojisi olmak üzere toplam 8 uzman görüşüne sunulmuş ve geri bildirimler neticesinde forma son şekli verilmiştir. Deney grubu öğrencilerinden rastgele seçilen 2 öğrenciye pilot çalışma uygulanmıştır. Görüşme formunda yer alan soruların herkes tarafından aynı anlaşılması ve farklı yanıtlara yol açmaması için görüşme öncesi yapılacak pilot çalışma hem görüşme protokolü hem de araştırmacının belirli bir standart yakalaması açısından önem taşımaktadır (Türnüklü, 2000). Araştırmacı tarafından öğretim programı sonunda başarı testi sontest ve tutum ölçeği sontutum olarak uygulandıktan sonra araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinden random yöntemi ile seçilen 10 öğrenci ile teker teker görüşülmüştür. Görüşme formundaki sorular öğrencilere yöneltilerek bu sorular ile ilgili duygu ve düşünceleri alınmış, elde edilen veriler yine araştırmacı tarafından not almak suretiyle kaydedilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde SPSS 18.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin normal dağılım gösterdikleri tespit edildiğinden gruplar arası karşılaştırmalarda bağımsız gruplar t- testi kullanılmıştır. Yani deney ve kontrol gruplarının akademik başarı testinden elde edilen öntest-sontest puanları ve Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik tutum ölçeğinden elde edilen öntutum-sontutum puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını ortaya koymak üzere bağımsız gruplar için t-testi kullanılmıştır. Bu test gruplar arasında gözlenen farkların istatistiksel olarak manidar olup olmadıklarını ya da bu farkların basit bir şekilde şansa oluşup oluşmadığını test eder (Büyüköztürk, 2006).

En son aşamada görüşme formundaki sorular ile toplanan verilerin çözümlenmesi nitel tekniğe uygun olarak betimsel analiz yaklaşımı ile incelenmiştir. Betimsel analiz yaklaşımı, verilerin görüşmede kullanılan sorulara göre sunulmasına ve bu soruların ortaya koyduğu temalara göre organize edilmesine imkân vermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerini açıklamak için elde edilen verilerin çözümlenmesiyle ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırmada deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin GKT dersine yönelik akademik başarı son test puanlarının karşılaştırılması Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Deney ve Kontrol Grubunda Yer Alan Öğrencilerin GKT Dersine Yönelik Akademik Başarı Son Test Puanlarının Karşılaştırılması

Grup	N	\bar{X}	ss	sd	t	p
Deney	21	54.19	14.13	40	0.97	.33
Kontrol	21	50.29	11.68			

*p< .05

Tablo 1’deki verilere göre, deney grubundaki öğrencilerin akademik başarı (AB) son test puanları ile kontrol grubundaki öğrencilerin son test puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t_{(40)} = 0.256$; $p > .05$). Yansıtıcı düşünceyi geliştirici tekniklerin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersi akademik başarıları, geleneksel öğrenme yaklaşımının uygulandığı kontrol grubuna göre az bir artış göstermiştir. Bu bulgudan yola çıkarak, deney ve kontrol gruplarının AB başarı puanları arasında anlamlı fark bulunmamaktadır.

Ersözlü (2008) çalışmasında; deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test bilgi düzeyindeki puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlamamış, kavrama, uygulama ve analiz düzeylerinde ise anlamlı bir farklılık olduğunu belirlemiştir. Bu bulguları Ersözlü (2008) “Yansıtıcı düşünme becerileri büyük bir çoğunlukla üst düzey düşünmeyi uyardığı için alt düzey düşünme becerilerinden ‘bilgi’ düzeyinde düşünmeyi uyarma bakımından deney ve kontrol grubu arasında farklılığın çıkmaması oldukça normaldir.” şeklinde yorumlamıştır. Elde edilen bu veriler doğrultusunda Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersi, Konfeksiyon Anabilim Dalı için büyük öneme sahip olan bir ders olmasına rağmen içeriğinin yüksek oranda üst düzey düşünmeyi uyarmaması genel olarak bilgi ve kavrama düzeyinde kalması bakımından farklılığın çıkmaması olağan karşılanabilir.

İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırmada Deney ve Kontrol Grubunda Yer Alan Öğrencilerin GKT Dersi Sontutum Puanlarının Karşılaştırılması Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde, deneysel işlem sonrası deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde yapılan etkinliklere yönelik sontutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($t_{(40)} = 2.753$; $p < .05$). Deneysel çalışma sonrası deney grubu öğrencilerinin Genel Konfeksiyon Teknoloji dersine yönelik tutumları ($\bar{x} = 48.90$) kontrol grubu öğrencilerine ($\bar{x} = 43.48$) göre daha yüksektir. Başka bir ifadeyle, yansıtıcı düşünme teknikleri öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde geleneksel öğrenmeye göre daha etkili olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 2

Deney ve Kontrol Grubunda Yer Alan Öğrencilerin GKT Dersi Sontutum Puanlarının Karşılaştırılması

Tutum	Grup	N	\bar{X}	ss	sd	t	p
GKT dersinde yapılan Etkinliklere yönelik tutum	Deney	21	48.90	5.71	40	2.75	.00
	Kontrol	21	43.48	7.00			
GKT dersinin önemine yönelik tutum	Deney	21	31.29	3.36	40	3.42	.00
	Kontrol	21	26.86	4.87			
GKT dersinin ilgi çekiciliğine yönelik tutum	Deney	21	25.43	3.04	40	5.25	.00
	Kontrol	21	19.95	3.68			

* $p < .05$

DeneySEL işlem sonrası deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinin önemine yönelik sontutum puanları arasında deney grubu açısından anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($t_{(40)} = 3.428; p < .05$). DeneySEL çalışma sonrası deney grubu öğrencilerinin Genel Konfeksiyon Teknoloji dersine yönelik tutumları ($\bar{x} = 31.29$) kontrol grubu öğrencilerine ($\bar{x} = 26.86$) göre daha fazladır. Diğer bir deyişle, yansıtıcı düşünme teknikleri öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinin önemine yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde geleneksel öğrenmeye göre daha etkili denilebilir.

DeneySEL işlem sonrası deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinin ilgi çekiciliğine yönelik sontutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır ($t_{(40)} = 5.255; p < .05$). DeneySEL çalışma sonrası deney grubu öğrencilerinin Genel Konfeksiyon Teknoloji dersine yönelik tutumları ($\bar{x} = 25.43$) kontrol grubu öğrencilerine ($\bar{x} = 19.95$) göre daha yüksektir. Diğer bir ifadeyle, yansıtıcı düşünme teknikleri öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinin ilgi çekiciliğine yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde geleneksel öğrenmeye göre daha etkilidir.

Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma sonucunda deney grubu öğrencilerinin arasından random (rastgele) seçilen 10 öğrenci ile yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinlikler ile işlenen Genel Konfeksiyon Teknolojisi (GKT) dersine yönelik görüşmeler yapılmıştır. Görüşme soruları dört kategori altında toplanarak öğrenci görüşleri analiz edilmiştir:

Tema 1: GKT Dersi Süresince Yapılan Çalışmaların Öğrencilere Faydaları.

Tema 2: GKT Dersi Boyunca Yapılan Etkinliklerden En Çok Hoşa Gidenler.

Tema 3: GKT Dersinde Uygulanan Tekniklerin En Önemli Katkısı.

Tema 4: GKT Dersinde Kullanılan Etkinlikler İle Diğer Derslerde Kullanılan Etkinliklerin Karşılaştırılması.

GKT dersi süresince yapılan çalışmaların öğrencilere faydaları. Araştırma kapsamında yapılan görüşmede öğrencilere sorulan "Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde uygulanan etkinlikler faydalı oldu mu? Faydalı oldu ise bunları söyler misiniz?" sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3

Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Süresince Yapılan Çalışmaların Öğrencilere Faydaları

Faydalar	f
Dersi daha iyi anlamamı sağladı.	9
Düşüncelerimi daha rahat ifade edebilmemde çok faydalı oldu.	6
Özgüvenim arttı.	3
Düşüncelerimi ifade edebilmek için kendimi zorlamamı sağladı	2
Arkadaşlarımla kaynaşmamı sağladı.	2
Grup çalışması yapmayı öğrendim.	1
Olayları farklı açılardan düşünmemi sağladı.	1
Daha fazla düşünmemi sağladı.	1
Görüşler Toplamı	25

Öğrencilerin tamamı, Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersi süresince yapılan çalışmaların kendilerine fayda sağladığını dile getirmişlerdir. Tablo 4 incelendiğinde 6 öğrenci (Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö9) kendilerini daha rahat ifade ettiklerini, 3 öğrenci (Ö3, Ö7, Ö9) özgüvenlerinin artmasını sağladığını dile getirmişlerdir. Ö7 dışındaki tüm öğrenciler “dersi daha iyi anlamamı sağladı” derken, 2 öğrenci (Ö3 ve Ö10) “arkadaşlarımla kaynaşmamı sağladı” demiştir. Bu kategoriye ilişkin görüşlere örnek verilecek olursa; öğrencilerden Ö2 görüşünü “Fayda sağladı. Herhangi bir soruya daha kolay ve rahat bir şekilde cevap verebiliyorum. Düşüncelerimi daha kolay ifade etmeme katkısı oldu.” şeklinde ifade etmiştir. Yine öğrenci Ö5 görüşünü “Kesinlikle fayda sağladı. Konfeksiyon teknolojisinde iş akışının başından sonuna kadar her şeyi öğrendim. Bir konfeksiyon işletmesine gitsem tecrübeli biri gibi çalışabilirim. Toplum içinde düşüncelerimi aktarmada fayda sağladığımı düşünüyorum.” şeklinde, öğrenci Ö9 ise görüşünü “Fayda sağladı. Dersi anlamama yardımcı oldu. Toplum içinde daha rahat konuşabilmem noktasında özgüvenimi arttırdı. İş ortamında kendimi daha iyi bir şekilde ifade edebileceğimi düşünüyorum.” şeklinde belirtmiştir.

Görüşme yapılan öğrencilerin hepsinin, ders içinde yapmış oldukları etkinliklerinin kendilerine fayda sağladığı düşüncesinde oldukları belirlenmiştir. Bu bulgular ışığında, yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklerin öğrencilerin konuları daha iyi anlamalarını sağlaması yanında düşünme yetilerinin geliştirdiği ve özgüven artışı sağladığı görülmektedir.

GKT dersi boyunca yapılan etkinliklerden en çok hoş gidenler. Araştırma kapsamında yapılan görüşmede öğrencilere sorulan “Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde uygulanan etkinliklerden hangisi(leri) hoşunuza gitti? Neden?” sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4

Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersi Boyunca Yapılan Etkinliklerden En Çok Hoşa Gidenler

En Çok Beğenilen Etkinlikler	f	Beğenilme Nedenleri
Grup çalışması	7	Kaynaşmamızı sağladığından, Bilmediklerimi arkadaşlarım tamamladığı için, Grup içinde kendimi değerlendirme imkânı bulduğum için, Derse daha çok katılmam gerektiğini öğrettiği için, Bilmediklerimi öğrenmem için çalışma isteğini arttırdığından, Çok eğlenceli olduğu için, Fikirlerimi rahat şekilde ifade edebildiğim için, Arkadaşlarımın yazılarına yorum yapmak eğlenceli olduğu için,
Öğrenme yazısı	2	Arkadaşlarımın düşüncelerime yorum yapması gelişimim için çok yararlı olduğundan, Kendimizi değerlendirmemiz neyi bilip neyi bilmediğim noktasında çok faydalı olduğu için,
Kendime soru soruyorum	6	Kendimi sorgulamak hoşuma gittiği için,
Grup tartışma	2	Düşüncelerimi rahat bir şekilde tartışabildiğim için, Yüzeysel bilgilerimin derinlik kazanmasını sağladığı için,
Kavram haritası	1	Akılda kalıcılığı arttırdığından,
Görüşler Toplamı	18	

Tablo 4 incelendiğinde; öğrenciler en çok grup çalışması (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö9) ve kendime soru soruyorum (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö7, Ö10) etkinliklerinin hoşlarına gittiğini belirtmişlerdir. Sadece Ö8 kavram haritası etkinliğinden hoşlandığını dile getirmiştir. Öğrencilerden Ö1 görüşünü “Grup çalışması ve öğrenme yazısı çok hoşuma gitti. Bu çalışmalar benim için oldukça verimli oldu. Arkadaşlarımın yazılarına yorum getirmek son derece eğlenceliydi. Kendimize soru sorarak, kendimizi değerlendirmemiz neyi bilip neyi bilmediğimizi anlamamız noktasında çok faydalı oldu.” şeklinde ifade etmiştir. Öğrenci Ö5 görüşünü “Öğrenme yazıları en çok hoşuma giden etkinlik oldu. Benim öğrenme yazılarıma arkadaşlarımın yorum yapmaları hoşuma gitti. Çünkü düşüncelerimin başkaları tarafından olumlu veya olumsuz bana dönüşü gelişimim noktasında benim için çok önemli. Düşüncelerimi rahat bir şekilde paylaşabileceğim tartışma ortamları oluşturulması çok hoşuma gitti.” şeklinde belirtmiştir. Yine öğrenci Ö8 görüşünü “Kavram haritaları çok hoşuma gitti. Önceki yüzeysel olan bilgileri daha ayrıntılı anlamamı sağladı. Akılda kalıcılığı arttırdı.” şeklinde ifade etmiştir.

Verilen cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin etkinliklerden hoşlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Grup çalışması etkinliği ile birbirleri ile daha fazla iletişime geçebilmiş, birbirlerinin düşüncelerine yorum yapabilmişlerdir. Kendime soru soruyorum etkinliği ile kendilerini değerlendirebilme imkânı bulduklarını ve kavram haritaları sayesinde daha ayrıntılı bilgi sahibi olduklarını düşünmektedirler.

GKT dersinde uygulanan tekniklerin en önemli katkısı.

Araştırma kapsamında yapılan görüşmede öğrencilere sorulan “Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde uygulanan tekniklerin size en önemli katkısı (ları) ne(ler) olduğunu düşünmektесiniz? Açıklar mısınız?” sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 5

Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersinde Uygulanan Tekniklerin En Önemli Katkısı

En önemli katkısı	f
Düşüncelerimi daha rahat ifade edebilmemi sağladı.	5
Daha iyi anlamamı sağladı.	3
Alanımın zorluğunu görmemi sağladı.	2
Düşünme yetimi geliştirdi.	2
Bilgilerimin kalıcı olmasını sağladı.	2
Özgüvenimi arttırdı.	2
Kendimi zorlamamı sağladı.	2
Derse katılma isteği uyandırdı.	1
Hayata bakışımı değiştirdi.	1
Motivasyonumu arttırdı.	1
Görüşler Toplamı	21

Tablo 5 incelendiğinde; 5 öğrencinin (Ö1, Ö4, Ö5, Ö7, Ö9) düşüncelerini aktarmada geliştiği, 3 öğrencinin (Ö4, Ö5, Ö10) dersi daha iyi anlamalarını sağladığı, 2 öğrencinin (Ö2 ve Ö8) bilgilerinin kalıcı olmasını sağladığı, 2 öğrencinin (Ö1 ve Ö6) düşünme yetilerinin geliştiğini düşündükleri görülmektedir. Öğrencilerden Ö3 görüşünü *“Bu yöntemler sayesinde insan kendini zorluyor. Bu zorlama neticesinde derse katılma isteği duydum. Kendimi düşünmeye zorladım.”* şeklinde ifade etmiştir. Öğrenci Ö7 görüşünü *“Kendimi daha rahat ifade etmemi sağladı. Özgüvenim arttı. Sınıf içi etkinliklerde bildiğimi bile düzgün ifade edemezken şimdi tam tersi. Çünkü çok rahat bir ders ortamı oluşturuldu.”* şeklinde, öğrenci Ö9 görüşünü *“Toplum içinde kendimi daha rahat ifade edebilmem noktasındaki etkisinin en önemli katkı olduğunu düşünüyorum.”* şeklinde belirtmişlerdir. Yine öğrenci Ö10 görüşünü *“Dersi daha iyi anlamamı sağladı. Bu etkinlikler sayesinde alanımı daha iyi anladım. Alanım düşündüğümünden daha zor ve kapsamlıymış.”* şeklinde ifade etmişlerdir.

Verilen cevaplar incelendiğinde; öğrencilerin büyük bir bölümünün düşüncelerini daha rahat ifade etmelerini ve daha iyi anlamalarını sağladığını dile getirmişlerdir. Bu veriler ışığında yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin düşünme ve öğrenme açısından son derece faydalı olduğu düşünülmektedir.

GKT dersinde kullanılan etkinlikler ile diğer derslerde kullanılan etkinliklerin karşılaştırılması.

Araştırma kapsamında yapılan görüşmede öğrencilere sorulan *“Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde kullanılan öğretim yöntemleri ile diğer teorik derslerde kullanılan öğretim yöntemlerini karşılaştırdığınızda hangisinin sizin için daha iyi ve yararlı olduğunu düşünüyorsunuz? Neden? Açıklar mısınız?”* sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6

Genel Konfeksiyon Teknolojisi Dersinde Kullanılan Etkinlikler ile Diğer Derslerde Kullanılan Etkinliklerin Karşılaştırılması

Yansıtıcı düşünme etkinliklerinin geleneksel öğretime göre öğrenci gözünden farkı	f
Bilgilerim bu teknikler sayesinde kalıcı oldu.	6
Bu derste hiç sıkılmadım, çok keyif aldım.	5
Hepimizin aktif katılımıyla ders daha eğlenceli geçti.	4
Dersin bu şekilde işlenmesi iletişimi güçlendiriyor.	2
Bu etkinlikler sayesinde dersten geçtiğimi düşünüyorum.	1
Bütün sınıf derse katılıyor.	1
Ders o kadar güzeldi ki zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorduk.	1
Her hafta derse ne yapacağımızı merak içinde geliyordum.	1
Bu etkinlikler derse olan ilgiyi arttırdı.	1
Kendimi tanımamda etkili oldu.	1
Görüşler Toplamı	23

Görüşme yapılan öğrencilerin tamamı; Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersinde kullanılan etkinliklerin daha iyi ve yararlı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerden Ö3 görüşünü *“Yapılan bu etkinliklerin daha iyi ve yararlı olduğunu düşünüyorum. Kendimize ve birbirimize soru soruyoruz, cevap veriyoruz. Bu etkinlikler daha iyi anlamamızı ve bilgilerin kalıcı olmasını sağlıyor. Her ders böyle işlense süper olur. Dört saatlik derste hiç sıkılmadım ve keyifle derse geldim.”* şeklinde ifade etmiştir. Öğrenci Ö6 görüşünü *“Tabii ki bu etkinliklerin daha iyi ve yararlı olduğunu düşünüyorum. Görüyoruz, düşünüyoruz, yazıyoruz, çiziyoruz, konuşuyoruz ve kendimizi ifade etmeyi öğreniyoruz. Öğrenci bu derste sürekli aktif olduğundan daha iyi anlıyoruz. Farklı etkinlikler sayesinde bilgilerin daha kalıcı olduğunu düşünüyorum.”* şeklinde öğrenci Ö7 görüşünü *“Bu yöntem ile işlenmesi daha iyi ve yararlı. Derste aktif olmak zorundaydık. Hatta molalarda bile formları doldurduk, kavram haritaları yaptık. Daha önce böyle ders işlemek isterdim (lise veya öncesinde). Dersin bu şekilde işlenmesi insanların arasındaki iletişim sorunlarını ortadan kaldırabilir. Dersten zevk aldım, keyifli geçti.”* şeklinde belirtmiştir. Yine öğrenci Ö9 görüşünü *“Bu etkinliklerin daha iyi ve yararlı olduğunu düşünüyorum. Kendimizi daha iyi ifade edebildik ve daha çok söz hakkımız var. Bu yöntemde öğrenci daha aktif olduğu için daha iyi anlıyor, anlayamadığında daha rahat soruyor ve bilgiler kalıcı oluyor. Bu dersten fazlasıyla keyif aldım çok güzel oldu. Her ders bu şekilde işlense daha rahat anlayabileceğimi düşünüyorum.”* şeklinde ifade etmiştir.

Verilen cevaplara bakıldığında; öğrencilerin tamamı GKT dersinde kullanılan öğretim yöntemlerinin daha iyi ve yararlı olduklarını söylemişlerdir. Öğrencilerin yarısından fazlası *“keşke her ders böyle işlense”* ifadesini kullanmışlardır. Genel olarak dersten keyif aldıklarını, daha iyi anladıklarını, bilgilerinin daha kalıcı olduğunu ve ders ortamında çok rahat olduklarından birbirleriyle ve öğretmenleriyle iletişim güçlerini arttırdığını dile getirmişlerdir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklere dayalı öğrenme yaklaşımının uygulandığı deney grubu öğrencilerinin GKT dersine yönelik akademik başarı puanlarında gözlenen değişimin, kontrol grubundaki öğrencilerin başarı puanlarındaki gözlenen

değişimlerden farklı olmadığı belirlenmiştir. Yani deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarı puanları değişik öğrenme yaklaşımlarının uygulanmasına bağlı olarak farklılık göstermemektedir. Araştırmadan elde edilen bulguların aksine Seyhan (2013) çalışmasında, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu 1. sınıf öğrencilerinin sinir sistemi konusunda akademik başarıları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık saptamıştır. Elaldı (2013) tarafından tıp fakültesi 5. Sınıf öğrencileri üzerinde yapılan benzer araştırmada, hem deney hem de kontrol grubu öğrencilerinin başarı düzeylerinin arttığını belirlemiştir. Ancak deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmış, her iki grubun başarı testinden aldıkları erişim puanları arasında ise anlamlı farklılık belirlenmemiştir.

Bölükbaş'ın (2004) çalışmasında yansıtıcı öğretimin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik çoktan seçmeli başarı testinden deney grubunun anlamlı farkla kontrol grubundan daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu, yazılı başarı testinden aldıkları puanlar arasındaki farkın anlamlı olmadığı sonuçlarına varılmıştır. Ersözlü (2008) çalışmasında, ilköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde uygulanan yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğrencilerin akademik başarı düzeylerini olumlu yönde etkilediği sonucuna varmıştır. Tok'un (2008b) çalışmasında, fen bilgisi dersinde yansıtıcı düşünme etkinliklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin fen bilgisi dersi akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Şahin (2010) çalışmasında, Türkçe öğretmeni adaylarına öğretim tekniklerinin yansıtıcı öğretim etkinlikleriyle öğretildiğinde öğrencilerin başarılarının arttığını ortaya koymuştur. Baş ve Beyhan (2012) çalışmalarında, İngilizce dersinde yansıtıcı düşünme etkinliklerinin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarını olumlu yönde arttırdığını tespit etmişlerdir. Uygun (2012) çalışmasında, sosyal bilgiler öğretiminde yansıtıcı düşünme uygulamalarının ilköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi akademik başarılarını arttırdığını ortaya koymuştur. Yıldırım (2012) çalışmasında, coğrafya öğretiminde yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin; 9. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları deney grubu lehine anlamlı düzeyde yükselttiği sonucuna ulaşmıştır.

Deney ve kontrol grubunda, deneysel işlem sonrası öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı düzeyde bir farklılık saptanmıştır. Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklere göre hazırlanan öğrenme programının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersine yönelik tutumları geleneksel öğrenme yaklaşımlarının uygulandığı kontrol grubundaki öğrencilere göre daha olumludur. Bu durum yansıtıcı düşünmeyi geliştirici tekniklerin uygulandığı öğretim programının öğrencilerin derse yönelik olumlu tutum geliştirmede geleneksel öğretim programına göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda; araştırmadan elde edilen bulguların ilgili alanyazında Seyhan (2013), Bölükbaş (2004), Tok (2008a, 2008b), Ersözlü (2008), Baş ve Beyhan (2012), ve Uygun (2012) tarafından yapılan çalışmaları destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Diğer taraftan Yıldırım (2012) çalışmasında coğrafya öğretiminde yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin 9. sınıf öğrencilerinin coğrafya dersine yönelik tutum puanlarını anlamlı bir şekilde farklılaştırmadığını saptamıştır. İncelenen tüm

çalışmalar ve elde edilen bulgulara göre yansıtıcı öğretimin öğrencilerin derse yönelik tutumları artırmada, programda önerilen geleneksel öğretime (düz anlatım-soru cevap) oranla daha etkili olduğu görülmektedir.

Deney grubu öğrencileriyle yapılan görüşmeler neticesinde; görüşme yapılan öğrencilerin hepsinin, ders içinde yapmış oldukları etkinliklerinin kendilerine fayda sağladığı düşüncesinde oldukları saptanmıştır.

Öğrencilerin etkinliklerden hoşlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Grup çalışması etkinliği ile birbirleri ile daha fazla iletişime geçtikleri, birbirlerinin düşüncelerine yorum yaptıkları belirlenmiştir. Kendime soru soruyorum etkinliği ile kendilerini değerlendirebilme imkânı buldukları ve kavram haritaları sayesinde daha ayrıntılı bilgi sahibi oldukları saptanmıştır.

Öğrencilerin büyük bir bölümünün düşünme yetilerinin geliştiğini ve düşüncelerini daha rahat ifade etmelerini sağladığını dile getirdikleri belirlenmiştir.

Öğrencilerin tamamı GKT dersinde kullanılan öğretim yöntemlerinin daha iyi ve yararlı olduklarını söylemişlerdir. Öğrencilerin % 60'ı "keşke her ders böyle işlense" ifadesini kullanmışlardır. Genel olarak öğrenciler dersten keyif aldıklarını, daha iyi anladıklarını, bilgilerinin daha kalıcı olduğunu ve ders ortamında çok rahat olduklarından birbirleriyle ve öğretmenleriyle iletişim güçlerini arttığını dile getirmişlerdir.

Görüşme sorularından elde edilen tüm cevaplar incelendiğinde; deney grubu öğrencilerinin ders süresince kendilerini çok rahat hissettikleri, dersten keyif aldıkları, derste yapılan etkinliklerin dersi anlamada çok yararlı olduğu, genel olarak düşünme yeteneklerinin geliştiği görüşünde oldukları belirlenmiştir. Ayrıca GKT dersinde yapılan etkinliklerin tüm derslerde uygulanmasının yararlı olacağı kanısında oldukları saptanmıştır. Öğrencilerden GKT dersinin yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklere göre işlenmesi noktasında tek bir olumsuz ifadeye bile rastlanmamıştır. Görüşme yapılan öğrencilerin tamamı yapılan etkinliklerin son derece yararlı ve keyifli olduğu düşüncesindedirler.

Tüm sonuçlardan yola çıkılarak elde edilen öneriler;

Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici teknikleri verimli bir şekilde uygulayabilmek için öğretim elemanının öncelikli olarak yansıtıcı düşünme ile ilgili gerekli bilgi birikimine sahip olması gerekmektedir. Bu amaçla öğretmen ve adaylarına; eğitim programları aynı zamanda hizmet içi eğitim programları ile gerekli teorik bilgilerin aktarılması yanında uygulamalı deneyim kazandırma çalışmaları da yapılmalıdır.

MYO öğretim programlarında öğrencileri çok yönlü düşünmeye sevk ederek, sorgulayarak öğrenmesine ortam sağlayacak yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklere farklı birçok derste yer verilmelidir.

MYO Tekstil Teknolojisi Programı derslerinden Genel Konfeksiyon Teknolojisi dersi yansıtıcı düşünceyi geliştirici tekniklere göre hazırlanmış, programın akademik başarı ve tutuma etkisi incelenmiştir. Yine bu ders veya benzeri bir ders üzerinde diğer düşünme türlerinin akademik başarı, tutum ve kalıcılığa etkisi incelenmelidir.

Yansıtıcı düşünme ile ilgili yapılacak deneysel çalışmalarda daha çok üst düzey düşünmeyi gerektiren dersler seçilirse çalışmanın etkililiği noktasında daha net sonuçlar alınabilir. Yansıtıcı düşünme becerilerinin akademik başarı ve tutumlar

üzerine etkisi ile birlikte; kişisel gelişim, çoklu zekâ, öğrenme stilleri ile ilişkisi incelenebilir.

Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim programları ile ilgili Türkiye’de mesleki eğitimde çalışmalara fazla rastlanmamıştır. Mesleki eğitimde özellikle MYO’larda yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim ile ilgili araştırmalara önem verilerek başarı, tutum, kalıcılık ve farklı değişkenler üzerindeki etkililiği incelenebilir.

Yansıtıcı düşünme ile ilgili çalışmaların öğretmen eğitiminde ve ilköğretimde yoğunlaştığı bilinmektedir. Mesleki eğitimde ortaöğretim, ön lisans ve lisans düzeylerinde, yaygın eğitim ve halk eğitimde bu tarz çalışmalara yer verilmelidir.

Araştırma öncesinde ve sonrasında “Yansıtıcı düşünme eğilimi ölçeği” uygulanarak öğrencilerin yansıtıcı düşünme eğilimlerinin gelişip gelişmediği incelenebilir. Yansıtıcı düşünme eğilimlerinin gelişimi ile tutum ve akademik başarı arasındaki ilişkisi incelenebilir.

Çalışmanın farklı Meslek Yüksekokullarının Tekstil Teknolojisi Programlarında birçok sınıfa uygulanması önerilebilir.

Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerle hazırlanan bir ders öğretim programının öğrencilerin akademik başarı ve tutumu dışında, mesleki tutum, problem çözme, kişisel gelişim eğilimleri ve etkisi de saptanabilir.

Tekstil Teknolojisi Ön Lisans Programlarında okutulan, Moda Tasarımı ve Sistem Analizi ve Tasarımı I-II dersleri için yaratıcı düşünceyi geliştirici etkinlikler ile öğretim programı tasarlanarak benzer bir çalışma yapılabilir.

Kaynakça

- Bayrak, F. (2010). *Ağ günlük uygulamasının yansıtıcı düşünme becerisi üzerine etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Baş, G. ve Beyhan, Ö. (2012). İngilizce dersinde yansıtıcı düşünme etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 128-142.
- Bilen, M. (1999). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bölükbaş, F. (2004). *Yansıtıcı öğretimin (reflective teaching) ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutum ve başarıları üzerindeki etkililiği* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çalışkan, H. (2008). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımının derse yönelik tutuma, akademik başarıya ve kalıcılık düzeyine etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çepni, S. (2009). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. (4.Baskı). Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Çolakoğlu, N. Baran, S. ve Yücel M. (2011). *Meslek Yüksekokulu Tekstil Programı öğrencilerinin bölümlerinden beklentileri ve durum değerlendirmesine ilişkin bir araştırma*. Sözlü Bildiri. 2. Uluslararası 6. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Aydın.
- Demirel, Ö. (2005). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara:

- Pegem A Yayıncılık.
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metotlarına giriş: nitel, nicel ve eleştirel kuram metodolojileri* (1.Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Elaldı, Ş. (2013). *Yansıtıcı düşünme etkinlikleri ile destekli tam öğrenme modelinin tıp fakültesi öğrencilerinin üstbilis becerileri, öz-düzenleme stratejileri, öz-yansıtma becerileri, öz-yeterlik inançları, eleştirel düşünme becerileri ve akademik başarılarına etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Ersözlü, Z. N. (2008). *Yansıtıcı Düşünmeyi geliştirici etkinliklerin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Gür, H. (2008). Öğretmen eğitiminde yansıtıcı düşünme. (Ed) İ. H. Demircioğlu., *Aday öğretmenler için okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- İTKİB (2015), Konfeksiyon Performans Raporu, 23.Mart.2015 tarihinde http://www.itkib.org.tr/ihracat/DisTicaretBilgileri/raporlar/dosyalar/2014/konfeksiyon_performans_raporu_aralik_2014_sifreli.pdf adresinden indirilmiştir.
- Karaçam, F. (1996). *İşsizlikle mücadeleyle yönelik sosyal politikalarında mesleki eğitimin yeri ve Türkiye'deki önemi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kazu, H. ve Demiralp, D. (2012). İlköğretim birinci kademe programlarında yansıtıcı düşünmeyi geliştiren yöntemlerin kullanılma durumu (Elazığ ili örneği). *International Online Journal of Educational Sciences (IOJES)*, 4 (1), 131-145.
- Keskinkılıç, G. (2010). *İlköğretim 7. Sınıf Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan yansıtıcı düşünmeye dayalı etkinliklerin bilimsel süreç becerilerinin gelişimine ve başarıya etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kırnık, D. (2010). *İlköğretim 5. Sınıf Türkçe dersinde yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Kızılkaya, G. ve Aşkar, P. (2009). Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerisi Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(154), 82-92.
- Kline, P. (1994). *An easy guide for factor analysis*. U.K. Routledge.
- Kobu, B. (1998). *Üretim yönetimi*. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Araştırma ve Yardım Vakfı 4/10. Baskı. İstanbul Avcıol Basım-Yayın.
- Loughran, J.J.(1996). *Developing reflective practice learning about teaching and learning through modelling*.RoutledgeFalmer. Abingdon Oxon.
- Özdamar, K. (1997). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi I*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Yayınları.
- Özsoy, C. (2007). *Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin iktisadi kalkınmadaki yeri ve önemi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi. Eskişehir.
- Rodgers, C. (2002). Defining reflection: another look at john dewey and reflective

- thinking. *Teachers College Record*, 104(4), 842-866.
<https://doi.org/10.1111/1467-9620.00181>
- Senemoğlu, N. (2003). Türkiye’de sınıf öğretmeni yetiştirme uygulamaları, sorunlar, Öneriler. *Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(5), 154-193.
- Seyhan, B. Ç. (2013). *Sinir sistemi konusunun öğretilmesinde kullanılan yansıtıcı düşünme stratejilerinin öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve bilgilerinin kalıcılığına etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Şahin, A. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarına öğretim tekniklerinin yansıtıcı öğretim etkinlikleriyle öğretilmesinin akademik başarıya etkisi. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 28-33.
- Tekin, Halil. (2004). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- TİM. (2015). İhracat Raporları. <http://www.tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari.html> 23 Mart 2015 tarihinde alınmıştır.
- Tok, Ş. (2008a). Yansıtıcı düşünmeyi geliştirici etkinliklerin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına, performanslarına ve yansıtımalarına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 104-117.
- Tok, Ş. (2008b). Fen bilgisi dersinde yansıtıcı düşünme etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarılarına ve fen bilgisi dersine yönelik tutumlarına etkisi. *İlköğretim Online*, 7(3), 557-568.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılacak nitel bir araştırma tekniği: görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24, 543-559.
- Uygun, K. (2012). *Sosyal bilgiler öğretiminde yansıtıcı düşünme uygulamalarının akademik başarı ve tutuma etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ünver, Bağcıoğlu, G. (2003). *Yansıtıcı düşünme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yıldırım, T. (2012). *Coğrafya öğretiminde yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretimin öğrenci başarısına, tutum ve kalıcılığa etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldırım, N. (2013). *Ortaokul 5. sınıf fen ve teknoloji dersinde kullanılan MEB vitamin eğitim yazılımının öğrencilerin yansıtıcı düşünme becerilerine ve erişilerine etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK (2007). *Meslek Yüksek Okullarının günümüzdeki durumu*. Ankara. 27 Ocak 2007 tarihinde http://www.yok.gov.tr/egitim/endustriyel/myo_durumu.doc adresinden alınmıştır.

Summary

Introduction

The aim of this study is to determine the impact of General Clothing Technology Course Program having been prepared according to techniques developing reflective

thinking on academic achievement and attitude of Vocational High School at Textile Technology students. The research was a pretest-posttest control group quasi-experimental study. The working group of the research was 42 1st grade students at Textile Technology Program. Textile Technology Program 1st year students were divided into two equal groups; control (n= 21) and experimental (n= 21).

Method

Reflective thinking based teaching was administered to the experimental group and traditional teaching methods were administrated to the control group of General Clothing Technology Courses for 14 weeks. Personal Information Form was applied to students at the beginning of the study. Before and after the experimental procedure of the General Clothing Technology Courses, Academic Achievement Test and General Clothing Technology Attitude Scale developed by the researcher were used. At the end of the application the Interview Form developed to get the opinions about General Clothing Technology Course Program was applied to 10 students selected through random sampling method from experimental group. Unrelated (independent) samples t-test were used in SPSS 18.00 statistical software package program for quantitative data. The qualitative data obtained from the study was analyzed by descriptive analysis approach.

Results

At the end of the study, that there was a meaningful difference in favor of the experimental group in the posttest attitude scores towards the activities performed in General Clothing Technology Course was determined that there was a meaningful difference in favor of the experimental group in the posttest attitude scores towards the importance of the course in General Clothing Technology Course was determined. That there was a meaningful difference in favor of the experimental group in the posttest attitude scores towards the attractiveness of the course was determined. It was determined that the change in the academic achievement scores of the experimental group students who applied the learning approach based on reflective thinking techniques to GKT course was not different from the observed changes in the achievement scores of the students in the control group.

Besides applying techniques that develop reflective thinking in knowledge and understanding levels, applying them to the courses requiring higher-level thinking can provide more effective results.

Discussion

Reflective development techniques influence the academic achievement of the individual positively. Similar results can be seen in studies of the effects of reflective thinking-enhancing activities on the academic success of students. Studies conducted by Bölükbaş (2004), Ersözlü (2008), Keskinılıç (2010), Kırnık (2010), Uygun (2012) and Seyhan (2013) have shown that reflective teaching has a positive effect on achievement average scores and increases final test achievement scores. As Ünver (2003) points out, it has a great influence on students learning reflective thinking.

There was a significant difference in the post test post-test attitude scores of the students in the experimental and control groups after the experimental process in favor of the General Clothing Technology course. Reflective thinking techniques are

more effective than traditional learning in developing positive attitudes towards students' interest in General Clothing Technology. In this context, it can be said that the findings obtained from the research support the studies of Seyhan (2013), Bölükbaş (2004), Tok (2008a, 2008b), Ersözlü (2008), Baş and Beyhan (2012), and Uygun (2012). On the other hand, Yıldırım (2012) found that reflection-based teaching activities in geography teaching did not significantly differentiate the 9th grade students' attitude scores towards geography course. According to all studies and findings, it is seen that students of reflective teaching are more effective in increasing the attitudes towards the lesson than the teaching rate proposed in the program.

Pedagogical Implications

In order to be able to apply reflective techniques in a productive way, the instructor should have the necessary knowledge of reflective thinking. To accomplish this, teachers and candidates; training programs and in-service training programs as well as necessary theoretical knowledge as well as practical experiences can be made to gain experience.

Vocational school curriculums may include many different derelicts to encourage students to think in multi-faceted ways and to develop reflective thinking that will provide an environment to learn by questioning.

Experimental studies on reflective thinking can provide clearer results at the point of effectiveness of studying if lessons are needed that require more senior thinking. With the effect of reflective thinking skills on academic achievement and attitudes; personal development, multiple intelligences, learning styles.

There are no studies on reflective thinking about the curriculum-based vocational training in Turkey. Attitudes, permanence and effectiveness on different variables can be examined in vocational education by giving importance to the research related to reflective thinking based education especially in Vocational High School.

In addition to the academic achievement and attitude of the students in a curriculum prepared with reflective thinking activities, professional attitudes, problem solving, personal development tendencies and effects can also be determined.

Authors' Biodata/Yazar Bilgileri

Filiz DURSUN Düzce Üniversitesi Düzce Meslek Yüksekokulu Tasarım Bölümünde Doktor Öğretim Görevlisidir. Eğitim bilimleri, tekstil, moda ve geleneksel giyim alanında çalışmalar yürütmektedir.

Filiz DURSUN is a Dr. lecturer at the Düzce Vocational High School of the department of Design in Düzce University. She carries out studies in the field of educational sciences, textiles, fashion and traditional clothing.

Raşit ÖZEN 1998 yılından beri Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde çalışmaktadır. İlgi alanları hizmet içi eğitim programları, öğretmen yetiştirme şeklinde özetlenebilir.

Raşit ÖZEN has been working at Bolu Abant İzzet Baysal University Department of Educational Sciences since 1998. His research areas can be summarized as, inservice training programs, teacher education and training